

Số: 217/KH-THCSPB

Tp Thủ Đức, ngày 02 tháng 10 năm 2024

KẾ HOẠCH GIÁO DỤC KỸ NĂNG SỐNG Năm học 2024 - 2025

Căn cứ Thông tư số 04/2014/TT-BGDĐT ngày 28/02/2014 của Bộ Giáo dục và Đào tạo quy định về hoạt động giáo dục kỹ năng sống và hoạt động giáo dục ngoài giờ chính khóa;

Căn cứ văn bản số 463/TT-BGDĐT ngày 28/01/2015 của Bộ Giáo dục và Đào tạo về hướng dẫn triển khai thực hiện giáo dục kỹ năng sống tại các cơ sở giáo dục;

Căn cứ Công văn số 3589/SGDDĐT của Sở Giáo dục và Đào tạo TP.HCM về việc hướng dẫn triển khai thực hiện giáo dục kỹ năng sống và hoạt động giáo dục ngoài giờ chính khóa;

Trường THCS Phước Bình xây dựng kế hoạch Giáo dục Kỹ năng sống năm học 2024 -2025 cụ thể như sau:

I. MỤC TIÊU GIÁO DỤC KỸ NĂNG SỐNG

- Tăng cường, nâng cao nhận thức giáo dục kỹ năng sống (KNS), giá trị sống và giao tiếp ứng xử cho học sinh để từng bước nâng cao chất lượng giáo dục trong trường học.
- Bổ sung cho học sinh những giá trị sống cơ bản mang tính phổ quát, khuyến khích học sinh khám phá, tìm hiểu và phát triển các giá trị. Giúp học sinh phát huy tiềm năng của bản thân, tạo nên sự khác biệt và thấy mình có đủ khả năng tạo dựng một cuộc sống tốt đẹp hơn.
- Thông qua các hoạt động giáo dục kỹ năng sống, học sinh có được năng lực tâm lý xã hội để đáp ứng và đối phó với những yêu cầu, thách thức của cuộc sống; có lối sống lành mạnh, có ý thức về giá trị bản thân, biết tôn trọng và quan tâm giúp đỡ mọi người.
- Thực hiện đúng mục tiêu : “Học để biết, Học để làm, Học để tự khẳng định mình và Học để cùng chung sống”.
- Trang bị cho học sinh những kiến thức, giá trị, thái độ và kỹ năng phù hợp. Trên cơ sở đó hình thành cho học sinh những hành vi, thói quen lành mạnh, tích cực; loại bỏ những hành vi thói quen tiêu cực trong các mối quan hệ, các tình huống và hoạt động hàng ngày.
- Tạo cơ hội thuận lợi để học sinh thực hiện tốt các quyền, bổn phận của mình và phát triển hài hòa về thể chất, trí tuệ, tinh thần và đạo đức.
- Tất cả đều hướng đến mục tiêu giáo dục: Về kiến thức; Về kỹ năng; Về thái độ.

- Giáo dục học sinh ý thức bảo vệ môi trường, hưởng ứng cuộc vận động “*Nói không với rác thải nhựa, sản phẩm nhựa dùng 1 lần*”
- Giáo dục học sinh ý thức chấp hành Luật giao thông đường bộ, đội mũ bảo hiểm khi ngồi sau xe máy.

II. Ý NGHĨA, TẦM QUAN TRỌNG

Trong điều kiện kinh tế xã hội của Việt Nam nói riêng và bối cảnh toàn cầu nói chung, càng ngày chúng ta cần nhận ra tầm quan trọng của việc học các KNS để ứng phó với sự thay đổi, biến động của môi trường kinh tế, xã hội và thiên nhiên. Đặc biệt là lứa tuổi dậy thì, khi các em bước vào giai đoạn thay đổi tâm sinh lý quan trọng của cuộc đời. Từ những phân tích trên cho thấy, tuổi trẻ hiện nay phải đương đầu với nhiều vấn đề tâm lý xã hội phức tạp trong cuộc sống. Ngoài kiến thức, mỗi HS đều cần trang bị cho mình những kỹ năng để ngày càng hoàn thiện bản thân và phát triển cùng với sự phát triển của xã hội.

Như chúng ta đã biết, khoảng cách giữa nhận thức và hành động luôn khá lớn. Việc giáo dục KNS cho HS cần phải khơi gợi và phát huy sự tham gia của các em trên cơ sở có sự hướng dẫn của GV, không nên giáo dục theo cách áp đặt ý kiến hay suy nghĩ chủ quan của GV cũng như người lớn. KNS cần được xây dựng trên những tình huống cụ thể, gắn với đời sống thực; trong một môi trường an toàn, lành mạnh để các em có thể hiểu và thực hành. KNS được hình thành và củng cố qua quá trình thực hành và trải nghiệm của bản thân, nó giúp cho mỗi cá nhân nâng cao năng lực ứng phó trong mọi tình huống căng thẳng mà mỗi người gặp phải hàng ngày.

a. Việc giáo dục KNS cho HS THCS trong điều kiện hiện nay là thật sự cần thiết vì:

- Giáo dục kỹ năng sống nhằm thực hiện yêu cầu đổi mới giáo dục phổ thông trong giai đoạn hiện nay.
- Những thay đổi nhanh chóng trong đời sống xã hội (kinh tế, chính trị, văn hóa, khoa học - kỹ thuật, biến đổi khí hậu, thiên tai...) đó tạo ra một cuộc sống hiện đại, vận động không ngừng, rất khẩn trương và chứa đựng nhiều yếu tố khôn lường.
- Những thay đổi về tâm lý của chính bản thân trẻ đang có tác động lớn đối với các em.
- Những thay đổi về mặt kinh tế, xã hội cũng ảnh hưởng đến từng gia đình của các em.

Để sống, hội nhập và góp phần tích cực cho cuộc sống ngày một tốt đẹp hơn, không thể không giáo dục KNS cho thích ứng với mọi biến động của hoàn cảnh, giúp các em rèn hành vi có trách nhiệm, ứng phó với sức ép trong cuộc sống, biết lựa chọn cách ứng xử phù hợp.

b. Những lợi ích trong giáo dục KNS cho học sinh THCS

KNS như những nhịp cầu giúp biến kiến thức thành những hành động cụ thể, những thói quen lành mạnh. Những người có KNS là những người biết làm cho mình và người khác cùng hạnh phúc. Họ thường thành công hơn trong cuộc sống, luôn yêu đời và làm chủ cuộc sống của chính mình.

- ***Lợi ích về cá nhân:*** giúp các em ứng phó có hiệu quả với những thách thức trong cuộc sống. Rút ngắn thời gian mày mò tìm hiểu, giúp các em trưởng thành sớm hơn. Giúp các em có khả năng tự bảo vệ tinh thần và sức khỏe của chính mình và những người khác trong cộng đồng. Giúp các em xác định những mục tiêu của cuộc sống hiện tại và tương lai, không bị cám dỗ bởi các tệ nạn xã hội như ma túy, cờ bạc, nghiện rượu, thuốc lá, game....

- ***Lợi ích cho gia đình:*** KNS của mỗi cá nhân tạo không khí thân thiện, hạnh phúc trong gia đình. Bố mẹ có thể yên tâm lao động, công tác vì con cái ngoan ngoãn, biết ứng xử, tự lập.

- ***Lợi ích cho xã hội:*** Giáo dục kỹ năng sống đầy đủ sẽ tạo điều kiện và định hướng cho các em rèn luyện để trở thành những công dân hữu ích trong tương lai giàu lòng yêu quê hương, đất nước, sẵn sàng cống hiến tài năng trên mọi lĩnh vực của đời sống xã hội. Các em còn thích ứng với sự phát triển kinh tế, văn hóa xã hội và biết lựa chọn, phân tích các nguồn thông tin đa dạng trong quá trình phát triển và hội nhập của đất nước. Đồng thời giúp các em hình thành những hành vi tích cực có lợi cho sức khỏe con người, do đó có những hành vi xã hội tích cực góp phần làm giảm các tỷ lệ: có thai sớm, lạm dụng tình dục, uống rượu hút thuốc lá, sử dụng ma túy, phạm pháp trong lứa tuổi vị thành niên.

III. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

- Việc tổ chức thực hiện công tác giáo dục kỹ năng sống, giá trị sống và giao tiếp ứng xử cho học sinh phải đảm bảo tính khoa học và phù hợp.

- Thường xuyên triển khai các nội dung về kỹ năng sống trong hội đồng sư phạm và trong HS (dưới cờ, sinh hoạt chủ nhiệm, GDNGLL) dưới hình thức chuyên đề, thảo luận, sinh hoạt tập thể, tuyên truyền...

- Giúp CB - GV - NV nhận thức được ý nghĩa của KNS trong xã hội hiện nay và tính tất yếu phải giáo dục KNS cho HS. Đồng thời dựa vào đặc điểm của nhóm HS xác định những KNS cho HS.

- Giúp CB - GV - NV, nhất là GVCN biết sử dụng phương pháp và nguyên tắc giáo dục KNS phù hợp với HS THCS nói chung và với từng HS nói riêng. Chẳng hạn như:

+ GD thông qua phương pháp lồng ghép các môn học (Ngữ văn, Địa lý, GDGD, Sinh học,...) và hình thức, phương pháp tổ chức dạy học.

+ Tổ chức các chủ đề GDKNS chuyên biệt đáp ứng nhu cầu của HS qua hoạt động NGLL. Lồng ghép, tích hợp qua các chủ đề, các dạng hoạt động NGLL khác.

- + Qua việc giúp HS tiếp cận phương châm “Học để biết, học để làm, học để chung sống, học để tự khẳng định”.
- + Qua xử lý các tình huống trong thực tiễn cuộc sống theo cách coi trọng, tiếp cận KNS.
- + Qua tư vấn, tham vấn trực tiếp đối với cá nhân, nhóm HS.
- Xây dựng các nguyên tắc GDKNS nhằm thay đổi hành vi tiêu cực, rủi ro cho HS:
- + Hoạt động có tính chất tương tác, thay đổi hành vi, tạo điều kiện cho HS tự nhận thức.
- + Tạo cơ hội cho HS học qua trải nghiệm.
- + Cung cấp kiến thức vừa đủ, tránh mang tính hàn lâm.
- + Tập trung vào những thông điệp tích cực, hạn chế sử dụng những thông điệp mang tính đe dọa.
- + Khuyến khích tư duy phê phán trong các tình huống lựa chọn.
- + Sử dụng tác động của người có uy tín, tôn trọng sự công bằng.
- + Phối hợp với gia đình, cộng đồng để tạo ra môi trường giáo dục khuyến khích sự thay đổi hành vi tiêu cực của học sinh.
- + Ngăn ngừa sự lặp lại thói quen cũ.
- Phát huy tính tích cực, chủ động, sáng tạo của HS thông qua các phương pháp: thảo luận nhóm, tư duy, đóng vai, nghiên cứu tình huống, trò chơi,...

IV. BIỆN PHÁP THỰC HIỆN

1. Định hướng giáo dục kỹ năng sống cho HS trong nhà trường

Quan niệm: Giáo dục KNS cho HS trong nhà trường nhằm:

- Trang bị cho HS những kiến thức, giá trị, thái độ và kỹ năng phù hợp. Trên cơ sở đó hình thành cho HS những hành vi, thói quen lành mạnh, tích cực; loại bỏ những hành vi, thói quen tiêu cực trong các mối quan hệ, các tình huống và hoạt động hàng ngày.
- Tạo cơ hội thuận lợi để HS thực hiện tốt quyền, bổn phận của mình và phát triển hài hòa về thể chất, trí tuệ, tinh thần và đạo đức.
- Tiếp tục thực hiện Chỉ thị số 31/CT-TTg ngày 04/12/2019 của Thủ tướng Chính phủ về giáo dục đạo đức, lối sống cho học sinh, sinh viên; tăng cường công tác giáo dục kỹ năng sống, xây dựng văn hóa ứng xử trong trường học; công tác tư vấn tâm lý cho học sinh phổ thông; công tác xã hội trong trường học. Lồng ghép nội dung giáo dục đạo đức, lối sống, kỹ năng sống trong các chương trình môn học và hoạt động giáo dục, bao gồm: học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; phổ biến, giáo dục pháp luật, phòng, chống tham nhũng và đạo đức liêm chính, phòng chống tệ nạn xã hội; chủ quyền Quốc gia về biên giới, biển đảo; sử dụng năng lượng tiết kiệm và hiệu quả; bảo vệ môi trường; đa dạng sinh học và bảo tồn thiên nhiên; ứng phó với biến đổi khí hậu, phòng tránh và giảm nhẹ thiên tai; giáo dục an toàn giao thông và văn hóa

giao thông; giáo dục quốc phòng an ninh; giáo dục chuyển đổi hành vi về xây dựng gia đình và phòng, chống bạo lực trong gia đình và nhà trường; giáo dục chăm sóc và bảo vệ sức khỏe cho HS.

2. Một số biện pháp cụ thể:

- GVCN giảng dạy các chủ đề GDNGLL vào sáng thứ hai hàng tuần. Thực hiện nghiêm túc những nội dung giảng dạy tích hợp, lồng ghép trong bộ môn hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp. Định hướng để học sinh có những nhận thức đúng về những lợi ích từ các trang mạng xã hội cùng những hạn chế tiêu cực của nó đối với xã hội nói chung và học sinh nói riêng.
- Hợp đồng với công ty **Rồng Việt** giảng dạy kỹ năng sống cho học sinh khối 6,7 và công ty **GAIA** giảng dạy kỹ năng sống - STEM cho học sinh khối 8 mỗi tuần 1 tiết.
- Giáo dục học sinh ý thức bảo vệ môi trường, hưởng ứng cuộc vận động “*Nói không với rác thải nhựa, sản phẩm nhựa dùng 1 lần*”
- Giáo dục học sinh ý thức chấp hành Luật giao thông đường bộ, đội mũ bảo hiểm khi ngồi sau xe máy, kết hợp với chi Đoàn thường xuyên kiểm tra việc đội mũ bảo hiểm của HS.
- GVBM lồng ghép các nội dung giáo dục kỹ năng sống vào bài giảng.
- Mời chuyên gia Tâm lý về trường báo cáo chuyên đề ngoại khoá, giáo dục nhân cách kết hợp với giáo dục hành vi lối sống, kỹ năng kiểm soát cảm xúc, giáo dục tâm lý giới tính phù hợp lứa tuổi, kỹ năng giải quyết mâu thuẫn nhằm phòng chống “Bạo lực học đường”, hướng dẫn học sinh phương pháp học và tự học, ý nghĩa của cuộc vận động “Học tập suốt đời”. Đồng thời trường cũng tổ chức các chuyên đề giáo dục kỹ năng sống cho HS trong giờ chào cờ.
- Tổ chức các trò chơi vào các ngày lễ hội để các em có dịp giao lưu, mạnh dạn, tích cực, sáng tạo trong các hoạt động.
- Kết hợp Đoàn - Đội tăng cường tổ chức các hoạt động vui chơi cho các em như trò chơi dân gian, hội thi văn nghệ, báo tường, tham quan các khu di tích lịch sử như Bót dây thép, Đền Bến nọc, Bưng 6 xã, Đền Hùng, di tích lịch sử Đình Phong Phú, tham gia hoạt động trải nghiệm sáng tạo tại Thảo cầm viên, thực hành tại vườn sinh vật, chăm sóc cho Bà mẹ Việt Nam Anh hùng...
- Tổ chức ngày Giỗ Tổ Hùng Vương trang trọng và ý nghĩa nhằm giáo dục học sinh truyền thống dân tộc.
- Tổ chức thi đấu bóng đá cho HS nam, nữ nhằm tạo một sân chơi lành mạnh, rèn luyện thể lực cho học sinh.
- Tổ chức lễ hội ẩm thực “Mừng Đảng, mừng xuân” tại trường vui tươi, bổ ích, tạo tinh thần đoàn kết cho HS.

- Tổ chức cho học sinh khối 6 học bơi tại hồ bơi Ánh Viên nhằm rèn kỹ năng phòng chống đuối nước.
- Tổ chức cho học sinh tham gia thiện nguyện tại cơ sở nuôi trẻ mồ côi nhằm giáo dục đạo đức HS biết yêu thương, cảm thông, chia sẻ và trân trọng cuộc sống hiện tại của mình. Vận động GV và HS quyên góp giúp đỡ đồng bào vùng lũ, giúp bạn nghèo vượt khó...
- Tiếp tục tham gia các hoạt động, các kỳ thi do Ngành tổ chức như thi Nét vẽ xanh, Môi trường, Viết thư UPU, Văn hay chữ tốt, AIDS, An toàn giao thông để các em hiểu thêm về Luật giao thông, về ý thức bảo vệ môi trường, bảo vệ sức khỏe...
- Kết hợp Đoàn - Đội tăng cường tổ chức các hoạt động vui chơi cho các em như “Đố vui để học”, “Rung chuông vàng”, trò chơi dân gian, hội thi văn nghệ, báo tường,

3. Đến với cách tiếp cận và phương pháp GDKNS cho HS trong nhà trường

- Cách tiếp cận: thực hiện thông qua dạy học các môn học và tổ chức các hoạt động giáo dục nhưng không phải lồng ghép, tích hợp KNS vào nội dung các môn học và hoạt động giáo dục; mà theo một cách tiếp cận mới, đó là sử dụng các phương pháp và kỹ thuật dạy học tích cực để tạo điều kiện, cơ hội cho HS được thực hành, trải nghiệm KNS trong quá trình học tập. Cách tiếp cận này sẽ không làm nặng nề, quá tải thêm nội dung các môn học và hoạt động giáo dục; mà ngược lại, còn làm cho các giờ học và hoạt động giáo dục trở nên nhẹ nhàng hơn, thiết thực và bổ ích hơn đối với học sinh.

- Phương pháp giáo dục kỹ năng sống:
 - + Phương pháp dạy học nhóm;
 - + Phương pháp trao đổi, thuyết trình;
 - + Phương pháp giải quyết vấn đề;
 - + Phương pháp đóng vai;
 - + Phương pháp trò chơi;

* Lưu ý: Các định hướng trên sẽ được thể hiện cụ thể trong từng môn học và hoạt động GDNGLL. Tuy nhiên tùy đặc trưng của môn học mà tập trung vào giáo dục các KNS khác nhau cũng như sử dụng các phương pháp dạy học, kỹ thuật dạy học tích cực khác nhau.

4. Kiểm tra

Thường xuyên kiểm tra thông qua các hình thức: quan sát, phân tích hồ sơ, dự giờ, kiểm tra chuyên đề, thông qua kết quả và ý thức tham gia các hoạt động ngoại khóa, phong trào... để tư vấn, thúc đẩy; từng bước nâng dần chất lượng giáo dục kỹ năng sống trong nhà trường nói riêng và chất lượng giáo dục học sinh toàn diện nói chung.

Trên đây là kế hoạch giáo dục kỹ năng sống năm học 2024-2025 của trường THCS Phước Bình, giáo viên và các bộ phận hợp tác cùng thực hiện, trong quá trình thực hiện có thể điều chỉnh, bổ sung để phù hợp với tình hình thực tế.

Nơi nhận:

- Phòng GDĐT (để báo cáo);
- Phó Hiệu trưởng;
- CTCĐ, BTCĐ, TPT;
- Tổ trưởng chuyên môn;
- Lưu VT.

 HIỆU TRƯỞNG
Thái Văn Trang
Thái Văn Trang

Duyệt của Lãnh đạo Phòng Giáo dục và Đào tạo

.....

.....

.....

.....

.....

.....

